

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ****12/5/2011****A₁**

Ο συγγραφέας αναφέρεται στη διαδικτυακή επανάσταση, που καθιστά την πρόσβαση στη γνώση καθολική δυνατότητα, αίροντας δυσχέρειες αιώνων. Τονίζει, ωστόσο, ότι προβάλλονται αντιρρήσεις που αφορούν στους κινδύνους της τεχνολογικής ανάπτυξης, στις ανισότητες του σύγχρονου κόσμου, που ανάγουν τα προϊόντα της σε «πολυτέλεια», και στο «ψηφιακό χάσμα» μεταξύ πλουσίων και φτωχών. Παρόλα αυτά, διατείνεται ότι τα επιτεύγματα όλων των τεχνολογικών αλμάτων γίνονται σταδιακά – πάντα – κτήμα όλων των ανθρώπων. Έτσι, το διαδίκτυο σιγά σιγά δίνει την ευκαιρία στον καθένα να γίνει ταυτόχρονα δέκτης και πομπός μηνυμάτων. Εντούτοις, επισημαίνει δύο κινδύνους: την πολυδιάσπαση της γνώσης, που υπονομεύει την κοινωνική συνοχή, και την αδυναμία επεξεργασίας του όγκου των πληροφοριών που διακινούνται διαδικτυακά. Συμπεραίνει, παρόλα αυτά, πως η πληροφορική έκρηξη τελεί εν εξελίξει, οπότε είναι φυσικό να διχάζεται.

B₁.

Είναι σαφές πως στον κυβερνοχώρο παρέχεται σε όλους η δυνατότητα πρόσβασης σε κάθε είδους πληροφορία. Ωστόσο, οι διαφορετικές ανάγκες, τα διαφορετικά κίνητρα και οι εκάστοτε προθέσεις των χρηστών προκαλούν ένα είδος διάσπασης της ενότητας του κυβερνοχώρου, ώστε συχνά να αμφισβητείται αυτή ακριβώς η έννοια της «κοινότητας» που συνιστά. Για πολλούς, επομένως, ο συνεκτικός δεσμός μιας κοινότητας συνίσταται στην κοινή εμπειρία των μελών της, που απορρέει από την κοινή ιστορία αλλά και τους κοινούς στόχους που τίθενται από τα μέλη της, στοιχείο που φαίνεται ότι αναιρείται στην περίπτωση του κυβερνοχώρου, κατά μία άλλη άποψη.

B₂**α)**

Η δεύτερη παράγραφος του κειμένου αναπτύσσεται συνδυαστικά. Συγκεκριμένα, **με διαίρεση** αφού ο συγγραφέας μας παρουσιάζει τις τρεις μορφές «γκρίνιας» («η μία είναι», «η δεύτερη γκρίνια», «η τρίτη γκρίνια»), που ανακύπτουν από τον υπαρκτό εκδημοκρατισμό της γνώσης.

1. **Διαιρετέα έννοια:** «γκρίνια» (αντιρρήσεις)
2. **Διαιρετική βάση:** ο προβληματισμός ως προς την αξία της ψηφιακής επανάστασης σε μια κοινωνία ανισοτήτων.
3. **Μέλη της διαίρεσης:**
 - α) «Αρνηση τεχνολογίας, εξαιτίας των πιθανών κινδύνων (αν και “αγνώστων” ακόμη)»
 - β) Οικονομικές ανισότητες
 - γ) «Ψηφιακό χάσμα»

Συμφασμένη με τη διαίρεση είναι και η **Αντίθεση**: Καθώς ο συγγραφέας σε καθεμία από τις τρεις «γκρίνες – αντιρρήσεις» αντιδιαστέλλει τη δική του – αντίθετη άποψη.

Θα μπορούσε επίσης να αναφερθεί και ο τρόπος ανάπτυξης των **παραδειγμάτων**, αφού ο συγγραφέας παραθέτει χαρακτηριστικά παραδείγματα για να τεκμηριώσει τη θέση του. «Ο Γουτεμβέργιος τύπωσε...Αφρική»

β) Δομή της 2^{ης} παραγράφου

Θεματική περίοδος : «Σ' αυτόν τον υπαρκτό εκδημοκρατισμό της γνώσης ορθώνονται τρεις γκρίνιες»

Σχόλια Λεπτομέρειες: «Η μία είναι η άρνηση...Αφρική»

Περίοδος Κατακλείδα: Δεν έχει

B₃.

α) ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΩΝ

Ο συγγραφέας χρησιμοποιεί σε αρκετά σημεία του κειμένου εισαγωγικά αποσκοπώντας στο να προσδώσει ευρύτερα έμφαση στα λεγόμενά του. Ειδικότερα:

- «Πληροφοριακή βόμβα» : για να δηλώσει τον τίτλο ενός βιβλίου του Πολ. Βιρίλιο που συνιστά πηγή για τον συγγραφέα.
- «Τι να το κάνω εγώ το εμβόλιο για το Αλτσχάιμερ, όταν τα παιδιά της Αφρικής δεν έχουν ούτε ασπιρίνη για τον πυρετό;»:

Για να παρουσιάσει μια έκφανση της κοινής γνώμης στο πλαίσιο της επίκλησης στο συναίσθημα, ασκώντας ειρωνικό σχόλιο και προβληματίζοντας τον αναγνώστη.

- «Πληροφοριακό άγχος» : Για να αναφέρει έναν ειδικό επιστημονικό όρο όπως ακριβώς ορίζεται από την επιστήμη της ψυχολογίας στο πλαίσιο της επίκλησης στην αυθεντία.

Με τη χρήση των εισαγωγικών στο κείμενό του ο συγγραφέας κατορθώνει να ενδυναμώσει την επιχειρηματολογία του.

β)

ΠΕΝΤΕ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- « Ζούμε ένα κύμα εκδημοκρατισμού της γνώσης »
- « Πληροφοριακή βόμβα »
- «Ψηφιακό χάσμα»
- « Πλημμύρα αιρετικών κειμένων »
- « Το παλιό δεν έχει πεθάνει ... και το καινούργιο δεν έχει γεννηθεί »

(ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ)

Με τη χρήση του εικονοπλαστικού λόγου ο συγγραφέας κατορθώνει να μεταγγίσει προβληματισμό και να αφυπνίσει τις συνειδήσεις των αναγνωστών του για τη δυνατότητα ισότιμης πρόσβασης που παρέχει το διαδίκτυο στη γνώση .

B₄.

α. ΣΥΝΩΝΥΜΑ

πιθανών = ενδεχόμενων

ξεχνάς = λησμονείς

κατακερματισμό = διαίρεση, πολυδιάσπαση, τεμαχισμό

μετατρέπεται = μεταβάλλεται , μετουσιώνεται, μεταμορφώνεται

διασπείρει = διαχέει, διασκορπίζει (προκαλεί τη διάδοση αρνητικών συναισθημάτων σε ένα σύνολο)

β. ΑΝΤΩΝΥΜΑ

υπαρκτό ≠ ανύπαρκτο

άρνηση ≠ κατάφαση /αποδοχή

σίγουρος ≠ αβέβαιος

προσβάσιμο ≠ απροσπέλαστο /απρόσιτο

λογικό ≠ παράλογο / άλογο

Γ1.

Το επικοινωνιακό πλαίσιο της έκθεσης, ΕΙΣΗΓΗΣΗ, επιβάλλει να χρησιμοποιήσουμε.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ:

Αγαπητοί Συμμαθητές,
Κύριοι Καθηγητές,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Αναφορά στο ρόλο της ψηφιακής τεχνολογίας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης καθώς και στις τεράστιες δυνατότητες που παρέχει η αξιοποίησή της σε όλους τους τομείς της ζωής. Επισημάνση του γεγονότος ότι η γέννηση του διαδικτύου υπήρξε αναπόφευκτο αποτέλεσμα της αύξησης του όγκου των ανθρώπινων γνώσεων και των αναγκών που αυτές προκάλεσαν.

Α΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

1. Το διαδίκτυο δεν αποτελεί παραδοσιακή πηγή γνώσης, όπως το βιβλίο, αλλά μια πύλη στον κόσμο της γνώσης. Έτσι, κάθε άνθρωπος μπορεί να εισχωρήσει σ' έναν τεράστιο χώρο γνώσεων και πληροφοριών, που στο παρελθόν ήταν προσιτός σε ελάχιστους – προνομιούχους.
2. Εξασφαλίζει αμεσότητα στην ενημέρωση – πολιτική, οικονομική, επιστημονική, καλλιτεχνική, καθώς στις αμέτρητες ιστοσελίδες του αναρτώνται κάθε λεπτό νέα κείμενα.
3. Δίνει τη δυνατότητα διασταύρωσης και εξακρίβωσης της αξιοπιστίας των πληροφοριών, καθώς χαρακτηρίζεται από πολλαπλότητα πηγών.
4. Προωθεί τη γνωστοποίηση των μεγάλων προβλημάτων της ανθρωπότητας και προτρέπει τον πολίτη να συμμετάσχει στη διαδικασία επίλυσής τους.
5. Συμβάλλει στην ταχύτερη διάδοση των πολιτικών ιδεών και στη συνακόλουθη ανταλλαγή – αντιπαράθεση απόψεων.
6. Μετατρέπει την οικουμένη σ' ένα «πλανητικό χωριό», συμβάλλοντας στην υπέρβαση στερεοτύπων και προκαταλήψεων.
7. Παρέχει τη δυνατότητα της διαπανεπιστημιακής επικοινωνίας, με συνέπεια την προώθηση της έρευνας αλλά και τη βελτίωση των εφαρμοζόμενων διδακτικών και παιδαγωγικών μεθόδων.
8. Διευρύνει τους πνευματικούς ορίζοντες του ατόμου, καθώς αυτό μπορεί, μέσω της περιδιάβασης στις ιστοσελίδες του, να έλθει σε επαφή με ποικίλα θέματα και να αποκτήσει καινούργια ενδιαφέροντα.
9. Συντελεί στην εξοικονόμηση χρόνου, καθιστώντας ευκολότερη τη διαδικασία της ανεύρεσης πληροφοριών και πιο ευχάριστη τη μάθηση.

Β΄ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: Τρόποι δημιουργικής αξιοποίησης διαδικτύου στο πλαίσιο του σχολείου.

- 1) Χρήση διαδικτύου στο πλαίσιο της διδασκαλίας μαθημάτων τόσο θετικού όσο και ανθρωπιστικού ενδιαφέροντος. Διευκόλυνση πρόσβασης στη γνώση μέσω της πλειάδας δυνατοτήτων εύρεσης εύχρηστων ή μη πληροφοριών,

αμιγώς επιστημονικών γνώσεων ή επιμορφωτικών εργαλείων (π.χ. προβολή ιστορικών περιόδων, παρουσίαση πειραμάτων κ.α.)

- 2) Αξιοποίηση διαδικτύου στο πλαίσιο της αισθητικής αγωγής για την καλλιέργεια του καλλιτεχνικού ενστίκτου και αισθητικού κριτηρίου των μαθητών, καθώς και για την επαφή με πλείστα καλλιτεχνικά ρεύματα που συνιστούν την κλασική ή σύγχρονη τέχνη (π.χ. πρόσβαση σε εικονικές εκθέσεις τέχνης κ.α.)
- 3) Ανάπτυξη πολιτιστικής ταυτότητας μέσω της αφύπνισης των μαθητών σχετικά με την ιστορική κληρονομιά του τόπου, τα μνημεία τον πολιτισμό, τις παραδόσεις, τα ήθη και έθιμα, ώστε να αυξηθεί/ ενισχυθεί το αίσθημα ευθύνης απέναντι στο ιστορικό παρελθόν και το αίσθημα καθήκοντος/ χρέους απέναντι στο δυναμικό παρόν και άγνωστο/ μέλλον.
- 4) Παροχή προτύπων μέσω της υποδειγματικής χρήσης του διαδικτύου από τους εκπαιδευτικούς και του προσανατολισμού των μαθητών σε προσωπικότητες που είτε σημάδεψαν με το έργο και τη δράση τους την ανθρωπότητα είτε άλλαξαν τον ρου της ιστορίας με τα επιτεύγματα/ κατορθώματά τους. (π.χ. ήρωες, πνευματικοί ή πολιτικοί ηγέτες, επιστήμονες κ.α.)
- 5) Διευκόλυνση διεξαγωγής συστήματος αξιολόγησης και εξοικονόμηση χρόνου με τελικό όφελος τον περιορισμό γραφειοκρατικών διαδικασιών και την ουσιαστική βελτίωση της λειτουργίας του σχολείου.
- 6) Εδραίωση ευρωπαϊκής συνείδησης και αλληλεπίδρασης λαών.
- 7) Δυνατότητα ανάρτησης άρθρων από μαθητές και ενεργός συμμετοχή σε δημόσιες διαβουλεύσεις ("blogs").
- 8) Χρήση ηλεκτρονικού βιβλίου (επιστημονικού – λογοτεχνικού χαρακτήρα).

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Ανάγκη να καταδειχθεί το γεγονός ότι κάθε νέο επιστημονικό επίτευγμα έχει δύο όψεις: αποτελεί θαύμα ως σύλληψη και τέρας ως γέννημα. Ο χρόνος, ωστόσο, είναι εκείνος που στο τέλος πάντα αναδεικνύει το μεγαλείο της γνώσης, που αν αξιοποιηθεί, μπορεί να γίνει το εφευρέσιο για την κατάκτηση της ευδαιμονίας.

Αποφώνηση:
Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

Επιμέλεια απαντήσεων:
Θαλασσινού Μαρία, Παρασκευοπούλου Αγγελική, Τσακίρογλου Σπύρος
Φιλόλογοι